

Vergaderjaar 2005–2006

30 300 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2006

Nr. 185

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 februari 2006

De leden van de Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben mij per brief met kenmerk 06-OCW-B-001 verzocht aan te geven wanneer zij het kabinetsstandpunt over thuisonderwijs kunnen verwachten. Tevens vernemen zij graag wanneer het wetsvoorstel particulier onderwijs naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd. In deze brief schets ik de stand van zaken van zowel het wetsvoorstel particulier onderwijs als het wetsvoorstel thuisonderwijs.

Wetsvoorstel particulier onderwijs

Op 31 augustus 2005 is tijdens een Algemeen Overleg (kamerstuk 30 300 VIII, nr. 6) gesproken over het wetsvoorstel particulier onderwijs. Na dit Algemeen Overleg is het wetsvoorstel volgens de daarvoor geldende procedure op 14 november 2005 aan de Raad van State aangeboden. De Raad van State is gevraagd een spoedadvies uit te brengen. Zoals aangegeven in de planningsbrief (26 januari 2006, OCW0600097) hoop ik het wetsvoorstel in maart 2006 aan de Tweede Kamer te kunnen aanbieden.

Wetsvoorstel thuisonderwijs

Tijdens het Algemeen Overleg van 30 oktober 2003 heb ik met de Tweede Kamer gesproken over de notities *Particulier primair en voortgezet onderwijs in Nederland* (Kamerstukken 2002–2003, 28 600 VIII, nr. 127) en *Thuisonderwijs in Nederland* (Kamerstukken 2002–2003, 28 600 VIII, nr. 128). In de notitie *Thuisonderwijs in Nederland* wordt geconstateerd dat de wet- en regelgeving ten aanzien van thuisonderwijs ontoereikend is.

In Nederland kan met het volgen van thuisonderwijs niet aan de leerplicht worden voldaan. Uitsluitend indien er sprake is van een vrijstellingsgrond kan thuisonderwijs worden geboden. De gronden voor vrijstelling zijn beperkt. Tijdens het Algemeen Overleg van 30 oktober 2003 heb ik aangegeven het niet wenselijk te vinden thuisonderwijs als algemeen aanvaarde vorm van onderwijs mogelijk te maken dan wel de vrijstellingsgronden te

verruimen. Het Nederlandse onderwijsbestel kent ruime mogelijkheden om een eigen school te stichten. Ouders hebben de mogelijkheid om zich ervan te verzekeren dat hun kinderen onderwijs ontvangen dat in overeenstemming is met hun levensbeschouwelijke en pedagogische overtuigingen.

Kinderen die zijn vrijgesteld van de leerplicht op grond van levensbeschouwelijke bezwaren van hun ouders tegen de richting van alle scholen die binnen redelijke afstand van de woning liggen, ontvangen veelal thuisonderwijs. Het is echter niet duidelijk of dit in alle gevallen gebeurt. Voor deze groep kinderen bestaat geen wettelijke garantie op onderwijs. Ook is er geen wettelijke basis voor toezicht op onderwijs aan vrijgestelde leerlingen. Dit is een ontoelaatbare situatie. Ik heb daarom met de Kamer afgesproken wettelijk te verankeren dat vrijstelling op grond van levensbeschouwelijke bezwaren (artikel 5, onderdeel b van de Leerplichtwet 1969) uitsluitend mogelijk wordt indien:

- ouders zorgdragen voor een andere vorm van onderwijs dan schoolonderwijs, en
- ouders akkoord gaan met een vorm van toezicht van de inspectie van het onderwijs op het aangeboden onderwijs.

Om deze maatregelen te realiseren is het noodzakelijk zowel de Leerplichtwet 1969 als de Wet op het onderwijstoezicht aan te passen.

Ter voorbereiding op het toegezegde wetsvoorstel is in mijn opdracht door Andersson Elffers Felix (AEF) onderzoek verricht naar de wenselijke en reële aspecten van toezicht op thuisonderwijs. Dit onderzoek is onlangs afgerond en bied ik u bijgaand aan¹.

Evenals voor het toezicht op particulier onderwijs geldt voor het toezicht op thuisonderwijs dat het om toezicht «op maat» moet gaan. Het toezicht moet een minimum waarborggrens bewaken. Het toezicht mag niet treden in de vrijheden van ouders om zelf de wijze van aanbieden, organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Ook het wetsvoorstel thuisonderwijs zal via de ministerraad aan de Raad van State worden aangeboden. In genoemde planningsbrief is aanbieding aan de Tweede Kamer voorzien voor juni/juli 2006.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. J. A. van der Hoeven

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.